

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
อำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้เขียน นายอรรณพ โยนิจ

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 92 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ นำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการบริหารงาน โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งมีค่าความถี่สูงสุดดังนี้ หลักพรหมวิหาร 4 ผู้บริหารมีความปรารถนาที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขในการทำงาน สำหรับหลักสังคหวัตถุ 4 ผู้บริหารยกย่องชมเชยผู้ทำความดี และทักทายนปราชัยกับผู้ร่วมงานด้วยวาจาสุภาพ จริงใจ ส่วนหลักอิทธิบาท 4 ผู้บริหารมีความศรัทธาต่อวิชาชีพของตนเอง สำหรับหลักอปริหานิยธรรม 7 ผู้บริหารมีการเรียกประชุมเมื่อมีงานเร่งด่วนที่ต้องการมติคนส่วนใหญ่ ให้เกียรติครูที่เป็นสุภาพสตรี และให้ความเคารพต่อปูชนียสถานและปูชนียวัตถุที่ตั้งอยู่ในโรงเรียน ในส่วนของการใช้หลักสัพพริสธรรม 7 ผู้บริหารรู้จักและเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปฏิบัติกันในโรงเรียน ข้อเสนอแนะการใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารงานคือ ควรศึกษาหลักพุทธธรรมให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ และนำไปใช้ให้ถูกกับเวลา สถานการณ์ และบุคคล และควรนำหลักออคติ ความยุติธรรม หลักหิริโอตตัปปะ กรรมหรือผลของกรรม และหลักสาราณียธรรม 6 ไปใช้เพิ่มเติมในการบริหารงาน และควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด

Independent Study Title Using Buddhadhamma Principles in the Administration of Scripture School Administrators, General Education, Mueang Chiang Mai District.

Author Mr. Annop Yonit

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Suwan Muntabutara Chairperson
Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert Member

ABSTRACT

The objective of this Independent Study was to study the Using Buddhadhamma Principles in the Administration of Scripture School Administrators, General Education, Mueang Chiang Mai District. The samples were 92 assistant administrators and teachers of Scripture School, General Education, Mueang Chiang Mai District. Tool for collecting the data was structured interviews. The data were analyzed through the application of frequency and percentage. The result of this study were as follow:

The Scripture School Administrators, General Education, Mueang Chiang Mai District used the Buddhadhamma Principles for the school administration. The following principles were performed in high frequency by the administrators. Four Brahmavihara Principles i.e. the administrators wished their subordinates happy while they working. Four Sangaha-vatthu Principles i.e. the administrators praise and esteem the subordinates who did a good deed as well as greet them with speaking words that are polite and honest. Four Iddhipada Principles i.e. the administrators were faithful to their professions. Seven Aparihaniya-dhamma Principles i.e. the administrators asking subordinates to vote for the urgent work by conference, taking honor to lady teacher and respecting the holy places in the school. And, seven Suppurisa-dhamma Principles i.e. the administrators understood and adjust themselves to the customs that perform in the school.

These were their suggestion in using Buddhadhamma Principles in the administration. The administrators should understand the Buddhadhamma Principles completely and apply them to appropriate time, situation and person. In addition, the administrators should add the Principles i.e. Agati (prejudice), justic, Hiri (moral shame), Ottappa (moral dread), Kamma (action), result of Kamma and six Saraniyadhamma (states of conciliation) to use in the school administration also. And the authority ought to support the budget for the school.